

РОЛЬ РІЗНИХ ВИДІВ ТРАНСПОРТУ В ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У доповіді досліджено роль та специфіку використання різних видів транспорту в системі міжнародних вантажних перевезень в умовах сучасної інфраструктурної кризи. Визначено мету дослідження, яка полягає в аналізі транспортних систем для оптимізації експорту вітчизняних підприємств сектору FMCG та алкогольної галузі (зокрема, на прикладі ТОВ «ЛВН ЛІМІТЕД»). Проаналізовано техніко-економічні переваги та недоліки автомобільного, морського, залізничного та авіаційного транспорту. Обґрунтовано критичну необхідність переходу від мономодальної автомобільної логістики до масштабних інтермодальних залізнично-морських схем доставки з використанням «сухих портів» з метою уникнення заторів на кордонах, оптимізації фінансових витрат та підвищення показника своєчасності доставки.

Ключові слова: міжнародні перевезення, види транспорту, інтермодальна логістика, експорт України, FMCG, ТОВ «ЛВН ЛІМІТЕД», ланцюги постачання.

Abstract

The article explores the role and specifics of using various modes of transport in the system of international cargo transportation amid the current infrastructural crisis. The purpose of the study is defined, which consists in the analysis of transport systems to optimize the exports of domestic FMCG and alcoholic beverage enterprises (in particular, on the example of LLC "LVN LIMITED"). The technical and economic advantages and disadvantages of road, sea, rail, and air transport are analyzed. The critical need for the transition from monomodal road logistics to large-scale intermodal rail-sea delivery schemes using "dry ports" in order to avoid border congestions, optimize financial costs and increase the delivery timeliness indicator is substantiated.

Keywords: international transportation, modes of transport, intermodal logistics, export of Ukraine, FMCG, LLC "LVN LIMITED", supply chains.

Вступ

Сучасна світова економіка неможлива без ефективно функціонуючої системи міжнародних вантажних перевезень. Глобалізація ринків та постійний пошук нових постачальників вимагають від підприємств створення гнучких ланцюгів постачання. Розширення географії збуту є критично важливим для виробників. Для економіки України, особливо в умовах воєнного стану, стабільний експорт продукції є запорукою фінансової стійкості. Вибір оптимального виду транспорту або їх комбінації є ключовим стратегічним рішенням. Воно безпосередньо впливає на кінцеву вартість продукції та транзитний час. Від цього залежить загальна конкурентоспроможність компанії на міжнародній арені. Кожен вид транспорту відіграє свою унікальну роль у глобальній логістичній системі. Вони мають специфічні техніко-експлуатаційні характеристики, переваги та обмеження.

Мета дослідження – дослідити роль різних видів транспорту в організації міжнародних перевезень та розробити рекомендації щодо оптимізації експортних маршрутів для українських підприємств.

Результати дослідження

Аналізуючи специфіку різних видів транспорту, варто зазначити, що кожен з них має свої унікальні техніко-економічні характеристики, які визначають його місце в глобальних ланцюгах постачань. Автомобільний транспорт традиційно вважався найгнучкішим і найшвидшим для доставки вантажів на короткі та середні відстані, оскільки він забезпечує логістику за принципом «від дверей до дверей» без необхідності проміжних перевантажень.

Однак його головним недоліком сьогодні є критична залежність від пропускну здатності автомобільної інфраструктури та ситуації на прикордонних переходах. Зі свого боку, морський транспорт залишається абсолютним лідером для трансконтинентальних перевезень завдяки своїй

здатності транспортувати гігантські обсяги вантажів за найнижчою собівартістю, хоча він і відрізняється найменшою швидкістю доставки та жорсткою прив'язкою до портової інфраструктури.

Залізничний транспорт виступає своєрідною «золотою серединою», пропонуючи високу провізну здатність, незалежність від погодних умов і заторів на автошляхах, а також стабільність тарифів і точність графіків.

Авіаційний транспорт, хоча і гарантує безпрецедентну швидкість та найвищий рівень збереження вантажу, через свою екстремально високу вартість використовується переважно для доставки надтермінових або дуже дорогих товарів, де фактор часу є критичнішим за фінансові витрати.

Переносючи цей суто теоретичний аналіз у площину практичних реалій українського бізнесу, необхідно звернути особливу увагу на експортерів товарів повсякденного попиту (FMCG) та підакцизної алкогольної продукції, яскравим представником яких є вітчизняний гігант ТОВ «ЛВН ЛІМІТЕД» (бренд Nemiroff). Ще донедавна абсолютну монополію на європейському напрямку експорту цієї компанії утримував виключно автомобільний транспорт. Проте сьогодні, в умовах постійних багатокілометрових черг, непередбачуваної роботи системи «єЧерга» та періодичних страйків на західних кордонах України, звичайні фури повністю втратили свою головну конкурентну перевагу – швидкість і гарантовану прогнозованість. Компанії-експортери щодня зазнають величезних фінансових збитків через оплату простоїв, а корпоративний показник своєчасної доставки (OTIF) критично падає.

У зв'язку з цим, я переконаний, що для таких великих підприємств життєво необхідним кроком стає масштабна диверсифікація і стратегічний розворот експортних потоків у бік інтермодальних перевезень. Практика наочно доводить, що комбіноване використання стандартизованих морських контейнерів на фітінгових залізничних платформах із залученням вітчизняних «сухих портів» дозволяє логістам повністю оминати автомобільні затори, жорстко контролювати транзитний час і гарантувати абсолютну безпеку крихкого скляного вантажу під час тривалого транспортування до морських портів Європи.

У сучасних умовах посилення логістичних ризиків та глобальної нестабільності ізолювані види транспорту не здатні задовольнити всі вимоги вантажовласників. Саме тому ключовою тенденцією розвитку міжнародної логістики є мультимодальні та інтермодальні перевезення. Це використання двох і більше видів транспорту в рамках одного договору.

Для українських експортерів це стало практично єдиним способом виходу на світові ринки. Це дозволяє синергетично поєднати переваги кожного виду транспорту. Наприклад, низьку вартість морського фрахту на основному плечі поєднують із мобільністю автомобільного транспорту для доставки «останньої милі».

Висновки

Підсумовуючи вищевикладене, можна з абсолютною впевненістю констатувати, що в сучасній надзвичайно нестабільній міжнародній логістиці вже неможливо ефективно та безпечно працювати, спираючись виключно на один вид транспорту. Для українських підприємств, особливо тих, що працюють у висококонкурентному секторі FMCG та експортують преміальну алкогольну продукцію (як ТОВ «ЛВН ЛІМІТЕД»), критичною умовою виживання стає негайна диверсифікація своїх транспортних потоків.

Оскільки автомобільні пункти пропуску на західному кордоні перетворилися на суцільне «вузьке місце», найбільш надійним, економічно обґрунтованим і логічним виходом є комплексна імплементація інтермодальних схем доставки з максимальним акцентом на залізничний транзит.

Якщо вітчизняні компанії переведуть значну частину своїх європейських та глобальних вантажів у контейнери на залізниці та навчатися грамотно управляти цими складними процесами за допомогою сучасних хмарних TMS-систем, вони зможуть радикально зменшити свою вразливість перед інфраструктурними форс-мажорами.

Це стратегічне рішення забезпечить не лише вчасну доставку товарів іноземним партнерам, але й колосальну економію транспортних витрат, гарантуючи збереження і примноження прибутковості бізнесу в умовах глобальної кризи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Транспортна логістика : підручник / за ред. В.М. Семененка. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 345 с.
2. Митний кодекс України : від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

3. Конвенція про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів (КДПВ / CMR) : від 19.05.1956. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_234.
4. Державна митна служба України : офіційні статистичні матеріали. URL: <https://customs.gov.ua/>.
5. Міжнародна конвенція про уніфікацію деяких правил про коносамент (Гаазькі правила) : від 25.08.1924. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_221.
6. Конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень (Монреальська конвенція) : від 28.05.1999. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_594.
7. Про мультимодальні перевезення : Закон України від 17.11.2021 № 1887-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1887-20>.

Муренко Вадим Андрійович – студент групи 1Л-226, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: vadimmurenko88@gmail.com

Давидюк Людмила Петрівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва, логістики та менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: keletckaya@gmail.com

Murenko Vadym A. - Department of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: vadimmurenko88@gmail.com

Davydiuk Liudmyla P. – Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Entrepreneurship, Logistics and Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: keletckaya@gmail.com